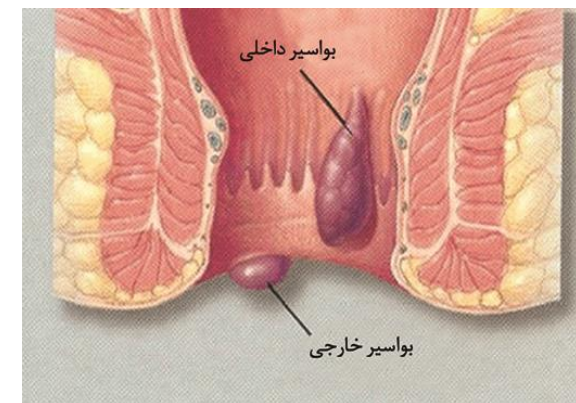

بیمارستان شهید اشرفی خمینی شهر

بواسیر (هموروئید)

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ شرح بیماری

بواسیر عبارت است از گشاد شدن (واریسی) سیاهرگها در راست روده یا مقعد، بواسیر ممکن در مجرای مقعدی (بواسیر داخلی) یا در مدخل مقعد (بواسیر خارجی) واقع شده باشد.

❖ علایم شایع بیماری

به دنبال ایجاد بواسیر علایم زیر در بیمار ممکن است بروز نماید:

- ✓ خونریزی: خون قرمز روشن به صورت رگه هایی در اجابت مزاج یا به دنبال اجابت مزاج، خون به مقدار کم و به مدت کوتاهی مشاهده شود.
- ✓ درد، خارش یا ترشح مخاطی پس از اجابت مزاج
- ✓ وجود یک برجستگی در مقعد
- ✓ التهاب و تورم

❖ علل شایع بیماری

وارد آمدن فشار مکرر به سیاهرگ های مقعد یا راست روده که باعث گشاد شدن سیاهرگ شده که می تواند به دلایل زیر باشد:

- ✓ رژیم غذایی بدون فیبر (بدون سبزیجات و میوه جات)
- ✓ نشستن یا ایستادن به مدت طولانی
- ✓ چاقی
- ✓ یبوست
- ✓ کم شدن قدرت عضلانی در سنین بالا

❖ عوارض احتمالی

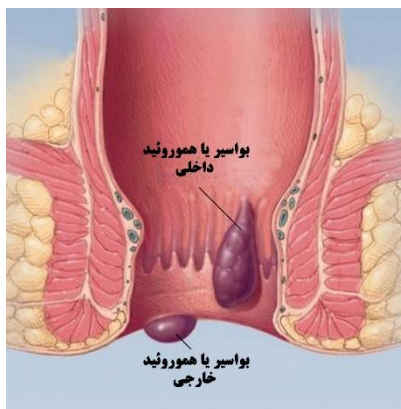
به دنبال ایجاد بواسیر عوارض زیر در بیمار ممکن است بروز نماید:

- ✓ کم خونی فقر آهن اگر خونریزی قابل توجه باشد.
- ✓ درد شدید در اثر وجود لخته خون در بواسیر
- ✓ عفونت یا زخم شدن بواسیر

❖ تشخیص

پزشک جهت تأیید تشخیص اقدامات زیر را انجام می دهد:

- ۱- معاینه
- ۲- برای تشخیص قطعی ممکن است یکی از روش های زیر انجام شوند: آنوروسکپی (دیدن مقعد با کمک یک لوله کوتاه به نام آنوروسکپ) یا پروکتوسکپی (دیدن راست روده و قسمت پایینی روده بزرگ یا وسیله ای به نام پروکتوسکپ)

❖ درمان و مراقبت

✓ بواسیر معمولاً با مراقبت مناسب خوب می شود، اما علایم ممکن است افت و خیز داشته باشند (یعنی بواسیر ممکن است پس از یک دوره یبوست دوباره ظاهر شود). در مواردی که به درمان محافظه کارانه خوب پاسخ نمی دهند شاید جراحی مورد نیاز باشد.

✓ درمان با هدف تخفیف علایم صورت می گیرد.

✓ برای اجابت مزاج عجله نکنید و در عین حال از زور زدن و نشستن طولانی مدت در توالت خودداری کنید پس از اجابت مزاج، ناحیه را با ملایمت پاک کنید.

✓ برای تخفیف درد، روزانه چندین بار هر بار به مدت ۲۰-۱۰ دقیقه در آب گرم بنشینید.

✓ برای تخفیف درد و تورم ناشی از وجود لخته در بواسیر یا بیرون زدگی بواسیر، یک روز در رختخواب استراحت کنید و روی ناحیه کیسه یخ بگذارید.

✓ در صورت عدم پاسخ به درمان امکان نیاز به جراحی وجود دارد.

روش های مختلف جراحی عبارتند از :

با توجه به شدت و محدوده ایجاد بواسیر پزشک به یکی از روش های زیر جهت شما جراحی انجام می دهد:

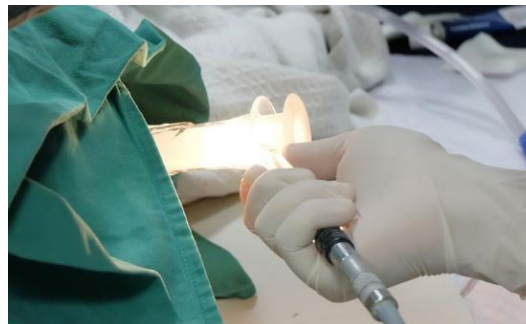
✓ بستن یک باند لاستیکی در قاعده بواسیر

✓ اسکروتراپی (تزریق موادشیمیایی برای بسته شدن سیاهرگ ها و تشکیل بافت جوشگاهی)

✓ جراحی با سرما (یخ زدن بواسیر با نیتروژن مایع)

✓ انعقاد بواسیر (با اشعه مادون قرمز یا لیزر)

✓ در آوردن بواسیر.

❖ داروها

دارو درمان با توجه به شدت بیماری و وسعت بیماری دارد به هر حال پزشک درمان دارویی زیر را جهت شما ممکن است استفاده نماید:

✓ برای درد خفیف، خارش، یا کاهش تورم، می توان داروهایی که اختصاصاً برای تخفیف علایم بواسیر ساخته شده اند استفاده کرد.

✓ اگر نیاز به استفاده از مسهل باشد، پزشک آن را برای شما تجویز می کند.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

افرادی که مبتلا به بواسیر شده اند لازم است رژیم غذایی زیر را رعایت نمایند:

✓ برای پیشگیری از یبوست، یک رژیم حاوی مواد غذایی دارای فیبر زیاد مثل: میوه های تازه، حبوبات، سبزیجات و غلات سبوسدار داشته باشید.

✓ روزانه ۱۰-۸ لیوان مایعات بنوشید.

✓ اگر اضافه وزن دارید، وزن خود را کم کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ ابتدا باید توسط پزشک مراجعه شود.

✓ اگر در همان جایی که بواسیر بوده است یک برجستگی سفت تشکیل شود.

✓ اگر بواسیر باعث درد شدید می شود که با درمان های ذکر شده در بالا تخفیف نیابد.

✓ اگر خونریزی زیاد باشد. (بیش از مقداری که در قسمت علایم ذکر شد)

